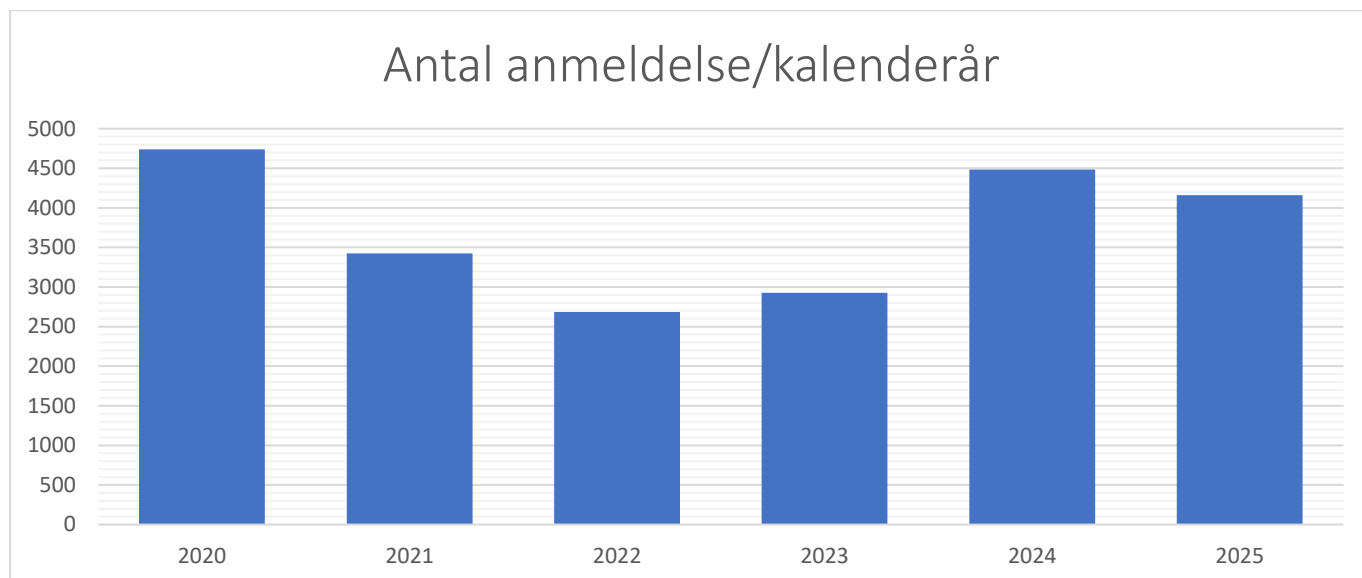

Aktivitetsplan 2026 for den kommunale rottebekæmpelse i Viborg Kommune

Status i udviklingen af rotteanmeldelser i Viborg Kommune

I lighed med resten af landet oplevede Viborg Kommune et højt antal rotteanmeldelser i 2025. Det høje antal skyldtes dog primært, at der i første halvår blev registreret mange anmeldelser. I sensommeren/efteråret er antallet af rotteanmeldelser faldet i forhold til de tidligere år, hvilket betød, at året samlet sluttede lavere end 2024. Samlet set betragtes antallet af rotteanmeldelser i 2025 som højt.

Figur 1 Antal årlige rotteanmeldelser i Viborg Kommune i perioden 2020 - 2025

Antallet af anmeldelser kan af flere årsager, som ligger uden for vores indflydelse, variere meget fra år til år. Der er ikke altid en enkelt forklaring på disse udsving, men her gives der nogle bud på årsager til udsving og især stigninger i antallet af rotteanmeldelser;

- milde vintre – giver rotterne mulighed for også at formere sig i de kolde måneder
- mere tilgængelig føde og væske
- flere sene afgrøder
- dårlige kloakker
- bedre muligheder for indberetning af rotteforekomst via kommunernes digitale platforme
- utilstrækkelig bekæmpelse og forebyggelse
- sygdomme i bestandene som mindsker antallet af rotter på samme måde som det ses hos f.eks. kaniner og sæler

Der er dog en række forhold, som har indflydelse på rotternes tilstedeværelse i vores omgivelser, hvor en øget indsats vil kunne få positiv indvirkning på reduktion af rotternes forekomst. Det kunne f.eks. være;

- Sikring af kloakkerne, både de offentlige og særligt de private kloakledninger
 - I kloakkerne foretrækker rotterne oftest at leve inde i de mindre private stikledninger
- Øget information om hvordan rotter forebygges
 - Jo bedre vi er til ikke at efterlade spiseligt affald, fodre havens fugle, høns etc. samt sørger for at vores ejendomme ikke giver rotterne de nødvendige gemmesteder, desto færre rotter i vores omgivelser
- God og effektiv bekæmpelse af eksisterende rottebestande
 - Med effektiv og målrettet indsats overfor eksisterende rottebestande, vil flere rottebestande kunne udryddes

Ressourcer for den kommunale rottebekæmpelse 2026

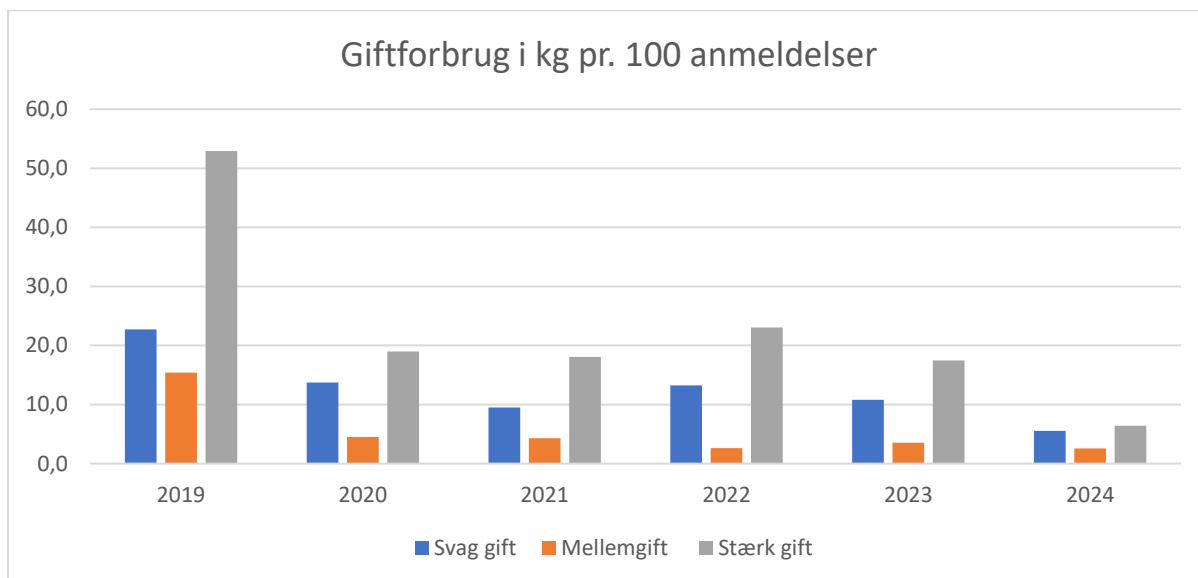
Rottebekæmpelsesgebyret beregnes dels ud fra en fast afgift på 44,52 kr. pr. ejendom, samt ejendommens bebyggede areal, hvor man betaler en enhedspris for de første 250 m² og en halv enhedspris for de resterende kvadratmeter.

Viborg Kommune opkræver i 2026 et samlet gebyr for rottebekæmpelse på 8.080.000 mil. kr.

Til den administrative varetagelse og opfølgning på den kommunale rottebekæmpelse har Viborg Kommune afsat ca. 1 årsværk. Den kommunale rottebekæmpelse varetages af A/S Mortalin til og med marts 2027.

Hvad har vi opnået siden sidste handlingsplan?

- Øget fokus på forebyggelse i forbindelse med offentlige projekter. For eksempel er der opstillet rottesikrede skraldespande ved Hjarbæk og Sundstrup Havn. Ved andre projekter føres en dialog for at sikre at diverse indretninger ikke giver anledning til f.eks. skjulesteder for rotter.
- Der er foretaget en kampagne på kontrol af private sikringsordninger. Her blev der fundet en del fejl. Dette betyder at vi i 2026 fortsat vil have fokus på de private sikringsordninger.
- En fortsat fokus på at mindske brug af gift i den kommunale rottebekæmpelse er opretholdt fra tidligere år. I nedenstående figur 2 er vist forbruget af gift i Viborg Kommune for perioden 2019 - 2024. Resultatet viser, at brug af fælder er et effektivt alternativ til brug af gift i bekæmpelsen. På grund af tekniske udfordringer kan tallene for 2025 ikke vises. Tilbagemeldinger for bekæmperne viser dog fortsat et meget lavt forbrug af gift.

Figur 2 Forbrug af gift i Viborg Kommune i perioden 2019 - 2024

Planlagte initiativer i 2026

Fokusområde 1: Sikring af effektiv rottebekæmpelse

For sikring af en effektiv rottebekæmpelse vil Viborg Kommune i 2026 fortsætte med og igangsætte følgende initiativer;

Den kommunale administration og praktisk bekæmpelse			
Initiativ	Titel	Formål	Handlinger
Initiativ 1	Den administrative indsats	Sikrer en stabil kontinuitet i den daglige administrative håndtering af kommunal rottebekæmpelse Sikrer at det administrative personale har tilstrækkelig kompetence og ressourcer til at kunne varetage den lovpligtige tilsynsforpligtigelse	- Jævnlig statusmøder med bekæmperne og leverandøren, hvor kontraktlige bestemmelser, og enkeltsager gennemgås - Daglig opfølgning via IT-systemet vedr. bekæmpelsen, korrekt giftanvendelse, nødvendig håndhævelse samt daglig dialog med bekæmperne - Deltagelse på diverse kurser, ERFA-møder, samarbejde med andre kommuner og Miljøstyrelsen etc. - Som i de tidligere år vil der foretages en kampagne om kontrol og vejledning af de private sikringsordninger.

Fokusområde 2: Kommunikation og information til kommunens borgere

Viborg Kommune vil i forbindelse med Fokusområde 2 fortsætte med og igangsætte følgende initiativer i 2026;

Dialog og vejledning vedrørende rotter			
Initiativ	Titel	Formål	Handlinger
Initiativ 2	Sikring af nødvendig informativt materiale	Viborg Kommune vil sikre, at når den kommunale rottebekæmpelse rykker ud, at de foruden at kunne vejlede kommunens borgere mundtlig kan give borgerne informativ skriftlig vejledning samt at kommunens borgere og virksomheder kan finde god illustrativ information via kommunens hjemmeside	- Udarbejdelse og trykning af relevante informationsfoldere med gode råd etc. til kommunens borgere, som kan udleveres til kommunens borgere og virksomheder - Brug af sociale medier, herunder relancering af rottefilm - Stå til rådighed for medier, mhb. udbredelse af vigtigheden i forebyggelse - Løbende revision af kommunens "rotte-hjemmeside", så relevant information og gode råd kan

			findes her af borgere og virksomheder
--	--	--	---------------------------------------

Fokusområde 3: Forebyggelse og bekæmpelse af rotteforekomst

Viborg Kommune vil i forbindelse med Fokusområde 3 fortsætte med og igangsætte følgende initiativer i 2026;

Særlige forebyggende foranstaltninger			
Initiativ	Titel	Formål	Handlinger
Initiativ 3	Rottespærre på institutioner, skoler, plejehjem etc. i Viborg Kommune	Viborg kommune skal sikre at de opsatte rottespærre på alle kommunale, private, statslige og regionale institutioner, skoler etc. fortsat er fuldt funktionsdygtige.	Viborg Kommune og Energi Viborg Vand A/S sikre at der gennemføres ét årligt tilsyn med de opsatte spærre
Initiativ 4	Samarbejde med Energi Viborg Vand A/S	Sikre et samarbejde baseret på gensidig underretning om konstaterede problemer forvoldt af kloakrotter, hvor hurtig indgriben fra både kommunen og forsyningens side kan få en positiv indflydelse for kloakrelateret rotteforekomst.	- Regelmæssige møder med forsyningen med bl.a. gensidig underretning om forhold som kan give anledning til problemer med kloakrotter - Strategi for indkøb og anvendelse af elektroniske fælder. Der skal indkøbes fælder, da de eksisterende er elektronisk forældet. Det vil blive indkøbt nye fælder i 2026.
Initiativ 5	Forebyggelse og bekæmpelse ved særligt rekreative områder	Mange af f.eks. de grønne anlæg etc. byder ofte på gode forhold til rotter. Viborg Kommune vil derfor på udvalgte områder være mere proaktive, idet kommunen vil indføre regelmæssige forebyggende tilsyn på disse arealer med henblik på hurtig indgriben, ved tidlige tegn på rotter.	- Regelmæssige tilsynsbesøg på udvalgte arealer ved de kommunale rottebekæmpere og rottehunde. Udvalgte områder er bl.a.: - sØnæs - Borgvold - Å-promenaden - Hjarbæk havn - Sundstrup havn
Initiativ 6	Forebyggelse og bekæmpelse på offentlige arealer	Kommunen har gang i mange projekter på de offentlige arealer. Det er vigtigt, at der i planlægningsfasen er indtænkt forebyggelse og bekæmpelse af rotter i projektet, således risikoen for rottetilhold minimeres.	Via gensidig dialog med relevante afdelinger, sikres det at det offentlige rum indrettes således rotternes tilstedeværelse besværliggøres, men også at der kan fortages en hensigtsmæssig bekæmpelse

Fokusområde 4: Miljøbevidst rottebekæmpelse

Viborg Kommune vil i forbindelse med Fokusområde 3 fortsætte med og igangsætte følgende initiativer i 2026;

Særlige forebyggende foranstaltninger			
<i>Initiativ</i>	<i>Titel</i>	<i>Formål</i>	<i>Handlinger</i>
Initiativ 7	Brug af alternative forebyggende metoder	Undersøge og indsamle viden om brug af alternative forebyggende metoder i den kommunale rottebekæmpelse	• Daglig fokus på giftfri-bekæmpelse, hvor gift kun anvendes steder med mange rotter • Daglig fokus på anvendelse af gift i overensstemmelse med resistensstrategien • Opfølgning på projekt "Ugle- og falkekasser"